

MRKNUTÍ

AKTUÁLNĚ U NÁS

CHARITA SOBĚ

interní vzdělávání

OHLÉDNUTÍ

20. ročník v číslech

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

rozhovory

ZAJÍMAVOST

SOCIÁLNÍ PRÁCE

v minulosti a nyní

KONSPIRAČNÍ TEORIE

dez-INFORMACE

jak se nenechat zmást ?

čemu (ne)věřit na internetu

Životní příběh
paní Marie

CHARITA
Frýdek-Místek

Písmenka...

Těmi začíná první číslo Mrknutí ve dvacítkovém roce. A není to náhoda. Budeme se jimi totiž zabývat. Písmenka tvoří slova, slova věty a věty příběhy. Slova a věty také zachycují myšlenky. Myšlenky, věty a příběhy jsou žity a následně vzpomínány. A v tomto Mrknutí si taky trochu zavzpomínáme. Na doby minulé nedávno, stejně jako doby dávno minulé. Zavzpomínáme na Tříkrálovou sbírku, na to, jaké byly kdysi zimy, stejně tak, jak fungovaly sociální služby takřkajíc před zákonem. Základem vzpomínek jsou informace. A ony jsou hlavním tématem tohoto čísla. Síla informací stále roste, stejně jako důležitost práce s nimi. Informace kolem nás lítají s neuvěřitelnou rychlostí. Kdo je nezachytí, neví a kdo neví, jako by nebyl. A všichni chceme být. Tím, jak roste množství informací, je často těžké se v nich vyznat. Co je pravda, skutečnost, čemu je možné věřit. Pravdy, polopravdy, lži. Informace, dezinformace, špatné interpretace. To vše je dnes na denním pořádku a je velmi těžké se v tom někdy poznat. A když se k tomu ještě přidají všechny šumy, které vznikají při komunikaci mezi lidmi, máme tady hezký galimatyáš. A tak se podíváme trochu i na práci s informacemi a některé dezinformace. A tak je dobré informace ověřovat, prověřovat, zjišťovat dřív, než vyřkneme nějaký soud, nebo se podle něčeho zachováme. Neznamená to, že nemáme ničemu a nikomu věřit, ale že je dobré se držet okřídleného „dvakrát měř“.

Konec konců, ne vše, co se na následujících stránkách dočtete je nutné brát úplně doslova :-). Takový trošku čtenářský test :-)

Obal tohoto čísla je trochu jiný. Nejsou na něm lidé (kteří souvisí se sociálními a zdravotními službami a s tím, co děláme) ani jarní krajina (která souvisí s tím, kdy Mrknutí vychází). Je to tak trochu záměr. Souvisí totiž s tématem informací a jejich výkladu a buzením různých zdání. Změt písmen lze číst různě, lze v nich hledat různé významy. Stejně tak je tomu s větami, myšlenkami a příběhy. Můžeme v nich objevovat různé. Každé čtení je totiž i jistým výkladem. A každý výklad může být různý a jiný. Může být věcí názoru. A pak přichází na řadu další stránka řeči. Nejen, aby lidé mluvili a sdělovali se, ale aby se domluvili, dohodli na konsenzu, stejném způsobu čtení, nebo na limitech, v jejichž rámci se budou výklady pohybovat. A i v tomto je obálka obrazem naší Charity. Chceme být líhni myšlenek, chceme přinášet podněty a jak klást otázky, tak nabízet odpovědi. Nejen v našich službách, jejich poskytování a kvalitě, ale i v jiných oblastech, chceme raději nabádat k přemýšlení a dávat impulzy, než být líbivými. Stejně tak je naše Charita velká a pestrá, jako ten shluk písmen. Každé má jiný tvar, jinou úlohu, jiný smysl, ale dohromady tvoří celek, a když se dohodne a dá se mu tvar, dává dohromady větu, myšlenku, smysl, význam.

P.S. Toto Mrknutí jsme začali připravovat v polovině února, tedy v době, kdy informace o šíření nového koronaviru byly v naší republice maximálně zdrojem vtipků a něčím vzdáleným, ne každodenní realitou, s níž se střetáváme. Nicméně zde se potvrzuje, co je napsáno výše v úvodníku a dále v čísle. Informace a způsob práce s nimi má cenu zlata. Odlišovat podstatné od nedůležitého, reálné od „jedna paní povídala“, zachovat si čistý úsudek a jednat podle toho je často nejjednodušší a má své následky. A je to věc, kterou se učíme celý život. A vždy se může vyskytnout něco, na co nejsme připraveni.

Martin Hořínek

Rubrika „4 na 4“

přináší čtyři zvědavé otázky pro čtyři zaměstnance Charity Frýdek-Místek.

Otázky 4 na 4	Dana Grygová	Alena Cmielová	Jolana Orlíková	Antonín Vrábel
Dovolená doma X zahraničí	Doma	Doma i zahraničí	Zahraničí	Doma
Město X venkov	Venkov	Město i venkov	Venkov	Venkov
Film X seriál	Film	Film	Film	Film
První dojem ano X ne	Ano	Ano	Ano	Ano

Díky za vaši štědrost!

Rády bychom se s vámi podělily o hezký zážitek a vyjádřily svoji vděčnost. Na začátku prosince o svátku svatého Mikuláše jsme odvážely první část sbírky školních potřeb a výtvarných pomůcek, kterou SeniorPoint ve Frýdlantu n. O. inicioval a ve spolupráci s Charitou Frýdek-Místek také uskutečnil.

Jednalo se o sbírku pro potřeby dětského oddělení Psychiatrické nemocnice v Opavě, kde jsou k dlouhodobým pobytům hospitalizovány děti mentálně retardované, autistické, týrané, zneužívané aj. od 5 do 18 let. Tyto děti potřebují pro aktivní programy pomůcky, které byly předmětem naší sbírky. Senioři i další dárci přinášeli do SeniorPointu a Charity Frýdek-Místek dárky v podobě pastelek, bloků nebo výtvarných šablon, mezi dary se objevily také pexesa, sponky, gumičky, malé plyšové hračky, figurky a spousta dalšího. Veškerou nadílku jsme sbalily do krabic, naložily do auta a v pátek 6. 12. 2019 předaly sestrám na dětském oddělení v Opavě. Dárky udělaly velkou radost také proto, že oddělení se stěhuje do nových prostor a mnohé z pomůcek budou využity k jejich výzdobě. Jako poděkování, které patří všem dárčům, jsme dostaly výrobek dětí s vánočním a novoročním přáním. Děkujeme za vaši štědrost a těm, kteří by ještě chtěli pomoci dobré věci, sdělujeme, že budeme ve sbírce pokračovat i v prvním pololetí 2020.

pracovnice SeniorPointu ve Frýdlantu n. O.

Potravinová sbírka

Vánoce jsou časem zázraků drobných i větších. A jeden takový - možná malý, možná velký, se odehrál v druhém prosincovém týdnu. Byli jsme osloveni 4. Základní školou ve Frýdku-Místku s tím, že chtějí uspořádat potravinovou sbírku. Nebo spíš s ohledem na počáteční komunikační šum jsme byli osloveni s tím, že pro nás mají potravinovou sbírku.

A tak 10. 12. 2019 proběhla v prostorách 4. ZŠ potravinová sbírka pro potřebné občany Frýdku-Místku a její výtěžek byl v podvečer předán zástupcům Charity Frýdek-Místek. „Všem, kteří se zapojili, děkujeme za jejich solidaritu s těmi, kterým se jí v tomto svátečním období nedostává. Potraviny budou použity pro potřebné rodiny, jednotlivce, se kterými služby Charity Frýdek-Místek spolupracují a znají aktuální situaci,“ uvedla Lenka Šebestová, vedoucí Centra Pramínků, které v Charitě Frýdek-Místek materiální pomoc potřebným koordinuje.

Martin Hořínek

Poděkování dobrovolníkům

5. prosinec je již od roku 1986 Mezinárodním dnem dobrovolníků, který se slaví po celém světě. A co by to bylo za oslavu, kdybychom našim dobrovolníkům k jejich velkému svátku nepopřáli a nepoděkovali za jejich čas věnovaný druhým. U této příležitosti se propojila naše Charita s Adrou a Slezskou diakonií a na 7. prosince jsme ve spolupráci se Statutárním městem Frýdek-Místek, který akci finančně podpořil, připravili pro dobrovolníky slavnostní setkání ve Farním kostele sv. Jana Křtitele ve Frýdku.

A co vše na dobrovolníky čekalo? Jednotlivé organizace si připravily prezentace, videa a osobní svědectví ze života dobrovolníků - obyčejných lidí, kteří dělají neobyčejné věci. Akci obohatil koncert gospelové skupiny Keep Smiling z Orlové, který rozezněl celý prostor. Na závěr dobrovolníkům poděkovali jednotliví zástupci přítomných organizací. „Když vidím takto zaplněný kostel plný dobrovolníků, tak bych to přirovnal ke sloganu z jedné reklamy - tady je svět ještě v pořádku,“ řekl mimo jiné ředitel naší Charity, Martin Hořínek.

Dobrovolníci si odnášeli na cestu domů nejenom hezké věcné dárky, ale také pocit příjemně stráveného odpoledne a ujištění, že jejich dobrovolnictví má pro naši společnost velkou hodnotu, smysl a důležitost.

Jsmo za všechny naše dobrovolníky moc vděční a vážíme si toho, co pro naše klienty dělají.

Martina Petrová

Tříkrálová sbírka podvacáté i na Frýdecko-Místecku

Už podvacáté letos vyšli do ulic koledníci Tříkrálové sbírky. Tato největší sbírková akce v České republice si letos připomíná kulaté jubileum. Díky příznivému počasí vyšli koledníci na Frýdecko-Místecku do ulic roznášet požehnání do našich domovů ve velkém již první lednový víkend.

„Tříkrálová sbírka už dvacet let rozdáva radost - obdarovaným, dárcům a hlavně malým koledníkům. A to je důkazem toho, že má i po dvaceti letech smysl, protože dar radosti, který je sdílený, je tím téměř největším, co si můžeme dát. Tříkrálová sbírka je mimo to důkazem toho, že lidé k sobě nejsou lhostejní, že dokáží bez ohledu na počasí vyjít ven, vystoupit ze své komfortní zóny a udělat něco pro druhé, a to už po několik generací. Děkuje koledníkům, kteří nám jsou v tomto velkém vzorem a také dárcům, bez kterých bychom nemohli pomáhat,“ shrnuje rozměr sbírky ředitel Charity Frýdek-Místek Martin Hořínek.

Tříkrálovou sbírku doplňuje mnoho tradičních doprovodných akcí, které krásně dokreslují kolorit sbírky. V neděli 5. 1. dopoledne vyšel od místeckého kostela sv. Jana a Pavla Tříkrálový průvod s velbloudy, koňmi a dalšími zvířaty. Stejnou neděli odpoledne se pak uskutečnily hned 3 koncerty. Tříkrálový koncert frýdeckých schol v Bazilice Navštívení panny Marie ve Frýdku-Místku, Tříkrálový koncert skupiny Hrozen v Palkovicích a Tříkrálový koncert s živým Betlémem v Pražmě.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě a realizaci těchto nádherných akcí podíleli.

Martin Hořínek

Tříkrálový koncert frýdeckých schol

Je neděle odpoledne těsně před půl čtvrtou a Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku se pomalu plní. Lidé si přišli poslechnout tříkrálový koncert frýdeckých schol, který je jednou z doprovodných akcí letošní jubilejní Tříkrálové sbírky.

"Ať se naše písně dotknou vašeho nitra a jsou pro vás obohacující", uvedl mimo jiné moderátor Pavel Hrtús, který je zároveň jedním z muzikantů. Jako první vystoupila scholička Ovečky následována scholou Venimus a scholou Didaché. Závěrečná píseň byla propojením velkých i malých a kostelem se nesly tóny písně Půlnoční od Václava Neckáře.

Se svým příběhem vnesl do této atmosféry určité kouzlo ředitel Charity Frýdek-Místek, Martin Hořínek:

Je hluboká noc, ve vzduchu je ještě slabě cítit vůni kadidla a jehličí. Slavnostní nálada se pořád ještě vznáší v prostoru. „Hele holky trochu nuda, pojďme něco dělat,“ ozve se do ticha. „A co, ty chytrá, ozve se, když jsme tu připevněné,“ kontruje ji druhý hlas. „To je fakt, ale na něco přijdeme, nejsme blbé, ne? Budeme si povídat strašidelné historky,“ doplní třetí hlas. „To ne, to jsme dělaly вчера.“ Okamžitě zareaguje první hlas. „Chtělo by to něco jiného.“ „Tak si budeme vymýšlet jména, ale ne navzájem, ale každá pro sebe,“ prohlásí zamýšleně čtvrtý hlas. „To by šlo, to jsme ještě nedělaly,“ zamručí souhlasně všechny svíčky na adventním věnci.

„Já jsem vítězství,“ začíná první, „jsem v čele, svítím nejdřív, jsem všude před ostatními. A taky nejdéle vydržím. Prorážím cestu a jsem první.“

„Já jsem úspěch,“ navazuje druhá, „přicházím pozvolna, nejsem hned vidět, chvíli to trvá, než se ukáži naplno. Někdy si dávám načas, ale když mám dobrý základ, vydržím.“

„Já jsem krása,“ doplňuje třetí, „potřebuji světlo, abych naplno zazářila. Nejsem vždy zřejmá hned. Umím být sama o sobě, ale pro plnost potřebuji kolem sebe okolí.“

„Já jsem radost,“ uzavírá poslední svíčka, „přináším potěšení, dávám všemu smysl a završuji celek. Beze mě nejsou věci úplné a prožitky jsou jen prázdné formy.“

Martina Petrová

Charita v Betlémě

Vánoční svátky jsou neodmyslitelně spjaty s oslavami narození Ježíše Krista. Velmi často bývá toto téma zachyceno formou betlému, plastického zobrazení scény narození malého Ježíška. Krásnou frýdeckomísteckou tradicí, která se k betlémům úzce pojí, byl již 17. ročník výstavy betlémů, který proběhl v termínu 26. a 27. prosince.

Na své si přišli nejen zájemci o tuto formu umění, pořadatelé připravili také hudební doprovod, nebo mohli návštěvníci sledovat řezbáře přímo v akci. Charita Frýdek-Místek se do programu výstavy zapojila ve formě stánku s výrobky našich klientů a přispěla také originální aktivitou, výrobou vánočních placek. Ty si mohl vyrobit každý účastník akce. Akce byla bezplatná, návštěvníci však mohli přispět do charitních pokladniček. Výnos z pokladniček bude použit na dobročinné a vzdělávací aktivity pro naše klienty, podpoří Klub Nezbeda nebo Oázu pokoje. Během této dvoudenní akce se vybralo krásných 37 428 korun.

Děkujeme všem, kteří se akce zúčastnili a podpořili příjemnou vánoční atmosféru.

Jana Opluštilová

Dar pro děti předán

Pan ředitel se společně se zástupci Rebelu a Klubu Nezbeda účastnil slavnostního předání daru od firmy MOBIS Automotive Czech s.r.o. Setkání se uskutečnilo přímo v sídle firmy a konalo se ve velice příjemné a přátelské atmosféře.

Sportovní vybavení, které bude k dispozici pro dětské klienty zmiňovaných služeb, bylo vybráno a zakoupeno v rámci předvánoční sbírky, které se účastnili i samotní zaměstnanci firmy Mobis. Paní Protivanská z této společnosti na setkání přítomným zaměstnancům v krátkosti představila informace týkající se této dobročinné akce. Ke slovu se dostal také ředitel naší Charity, který naopak pohovořil o službách a střediscích, které pod Charitu patří. Tímto chceme ještě jednou poděkovat zástupcům firmy Mobis. Jsme rádi, že stále existují v regionu firmy, které se kromě svých hlavních činností zaměřují také na pomoc lidem, kteří zde žijí.

Na naše otázky nám odpověděla paní Protivanská:

Proč jste se rozhodli podpořit Charitu Frýdek-Místek?

„Vybrali jsme si vás, protože jste významný a důvěryhodný poskytovatel sociálních služeb, který působí v naší lokalitě. A také si velmi ceníme Vašeho pochopení naší představy pomoci, kterou jste plně respektovali a podpořili. Na začátku byl velmi příjemný telefonický rozhovor s vedoucím služby, p. Paľovem, kdy jsme diskutovali, jak bychom mohli do budoucna pomoci.“

Jaká byla zpětná vazba od zaměstnanců na pořádání takové sbírky?

„Zaměstnanci znají naše CSR aktivity, zejména projekt Fondu pomoci, kdy pomáháme pozůstalým, zejména dětem, po obětech automobilových nehod. Dále mají v průběhu roku několik příležitostí darovat nejen peníze do fondu, ale i materiální věci, např. potraviny, šatstvo, hračky apod. Touto sbírkou jsme obohatili již tradiční předvánoční setkání se zaměstnanci něčím novým, které se, věříme, stane tradiční v nadcházejících letech. Velmi děkujeme za vaši práci a přejeme vše dobré.“

Martin Paľov

Koleda po úřadech

Jak se už stalo zvykem, mimo kolednické skupinky, které můžeme potkat v ulicích a u našich domů, máme vytvořenu i jednu skupinku „speciální“. Od jiných se odlišuje více věcmi: je početná - na každého krále připadá člen doprovodu; víc toho naježdí, než nachodí; všude ni čekají otevřené dveře, protože jsou její návštěvy domluveny (I když už se nám stalo i to, že jsme se špatně domluvili a trefili se do času, kdy nikdo na úřadě nebyl) a neobchází domácnosti, ale jezdí přát vše dobré do nového roku představitelům obcí a měst.

Z frýdeckomísteckého magistrátu jsme se vydali za panem starostou do Bruzovic a odtamtud do království ledu a sněhu - Beskyd. Nejdříve jsme navštívili Morávku, kde nám paní starostka kromě koledy a sladkostí pro děti nabídla i cukroví, z čehož měli radost dospělí :-). Pak jsme se přes kopec přemístili do Pržna, kde nás pan starosta poslal i do sousedních kanceláří. Naše putování jsme zakončili ve Frýdlantu nad Ostravicí. Tam jsme překvapili paní starostku a již plánovaně obešli část sociálního odboru, kde paní vedoucí dokonce na chvíli přijala roli nosiče komety.

A jaké mají dojmy samotné královny?

- „Líbilo se mi putování ve Frýdlantu od kanceláře ke kanceláři, jak se z paní úřednice stala kometonosička a jak klepala na všechny dveře, jestli tam můžeme zazpívat.“
- „Líbilo se mi v Pržně, jak jsme procházeli z kanceláře do kanceláře a nemuseli nikde klepat.“
- „U pana primátora se mi líbilo, že nám dal taštičky s něčím dobrým.“

„Líbilo se mi vřelé přivítání na každém úřadě, na který jsme zavítali. Koledníci - děti mají své kouzlo, kterým otevírají srdce nás, dospělých.“ shrnuje královna nejstarší- Martina Petrová a zajišťovatel hudebního standartu Pavel Hrtús dodává: "Dnešní koledování mi už jako pokaždé zvedlo náladu :-). Potvrdilo se mi, že i na obecních úřadech najdeme fajn lidi, kteří chtějí pomáhat, a mají přitom úsměv na rtu."

Martin Hořínek

Poděkování koledníkům

Tříkrálová sbírka je největší sbírkovou akcí v České republice a je takovou díky nasazení mnoha tisíců dobrovolníků - koledníků, a to jak těch malých, tak skoro dospělých až po věkově pokročilejších. Letos slaví sbírka 20 let své existence, a to znamená, že nám už koleduje x-tá generace; v praxi se setkáváme s tím, že ti, kteří před 20 lety koledovali, mají dnes své děti, které koledují s nimi, nebo pomyslnou štafetu přebíraly. Koledníkům patří naše obrovské díky a poklona - jsou pro nás v mnohém inspirací, že bez ohledu na teplotu a podmínky, dokáží vykročit ze své komfortní zóny a udělat něco pro druhé.

V tomto kontextu je dobré připomenout dvě věci. Za prvé, že sbírka je opravdu dobrovolná, a to jak pro dárce, tak pro koledníky. Nejsou to naši zaměstnanci, nemůžeme je nikde poslat. To, že má někdo vytýčen svou ulici, rajónek, který chtěl, ještě neznamená, že jej celý obejde. Zvláště ve městech, na sídlištích a mnohapatrových panelových domech je koledování náročné a pro koledníky velmi vyčerpávající, zejména, když se setkávají s odmítnutím, nebo někdy i nadávkami. Jsme velmi rádi za zájem koledníků - letos jsme například v Charitě Frýdek-Místek dopečetili pro zájem skupinek více než 10 kolednických pokladniček. Nejsme však schopni zajistit koledu v celém regionu, ani celých městech. Navíc v jeden den - na Tři krále (proto se koleduje v období 1.- 14. ledna). Je potěšující, že se lidé ozývají s tím, že na koledníky čekají, jestli k nim do ulice zavítají, ale nemůžeme opravdu slíbit, že se tak nakonec stane. Můžeme maximálně skupinky nasměrovat na nepokryté místo. Ale mohlo by to být pro některé impulzem, aby se do této krásné tradice zapojili sami.

Druhá myšlenka se týká samotných koledníků. Jak již bylo naznačeno, koledování není jednoduchá záležitost. Proto jsme rádi za každého, kdo má o Tříkrálovou sbírku zájem. Koledníci jsou poučeni, jak se mají chovat, kdo byli Tři králové a o čem koleda je a na co a proč se vybírá, význam přání všeho dobrého. Často se ale jedná o děti a ty nejsou vždy schopny vše pojmout. Co vnímáme jako velmi pozitivní, je skutečnost, že se do Tříkrálové koledy zapojují i klienti našich služeb, a to nejen ti dětští. Letos se s pokladničkou vydali do ulic (oblast Slezské ve Frýdku-Místku) například také klienti Oázy pokoje, což je domov se zvláštním režimem pro osoby s duševním onemocněním. I oni chtějí být důležití a prospěšní, i oni se chtějí zapojit. I oni chtějí zažít ten pocit, i když jim jejich nemoc třeba neumožňuje jej naplno prožít a ocenit.

Milí koledníci děkujeme, že jste, moc pro nás znamená.

Martin Hořínek

Výroba mýdel

V rámci projektu Charita sobě jsme se přihlásily se sociální pracovníci na workshop „Výroba mýdel“.

Setkání proběhlo 4. 2. v prostorách Denního centra Maják a bylo pro nás příjemnou změnou. Celým procesem výroby nás provázely pracovnice Majáku. Trpělivě nám radily, pomáhaly a odpovídaly na naše zvědavé otázky. Všichni zúčastnění si odnesli vlastnoručně vyrobená voňavá a barevná mýdla pro radost.

Marcela Piskořová

Poskytování zpětné vazby

Během semináře „Poskytování zpětné vazby“ jsme se mohli pod vedením zkušené a lidsky otevřené lektorky paní Baránkové společně zamyslet nad vlastními zažitými modely chování, které pro každého z nás bývají více či méně funkční.

V příjemné atmosféře jsme se v úvodní části seznámili se základními pravidly poskytování zpětné vazby. Společně jsme si stanovili nejdůležitější přínosy zpětné vazby v našem nejen pracovním, ale mnohdy i rodinném prostředí. Cenné bylo propojení teoretických znalostí přednášející s bohatými praktickými zkušenostmi, což je vždy velkým přínosem. Získali jsme cenný návod, jak se s respektem chovat vůči člověku, jak správně druhého podpořit, ocenit, či v případě potřeby citlivě upozornit na nedostatky. Byly zodpovězeny všechny otázky, které každému z nás během přednášky začaly postupně vyvstávat.

V druhé, praktické části byl dán prostor naší kreativitě. Měli jsme možnost vyzkoušet, jak správně druhého ocenit a podpořit.

Seminář „Poskytování zpětné vazby“ nám všem zúčastněným umožnil nahlédnutí do vzájemných vztahů, ať už na pracovišti, při práci s našimi klienty či v nejbližším, rodinném prostředí. Může být cenným vodítkem na cestě osobního i profesního rozvoje každého z nás.

Manuela Lukešová

Jak fotit a nastavovat fotoaparát

Druhou únorovou středu proběhl v prostorách Charitní odlehčovací služby první z kurzů „Jak fotit a nastavit fotoaparát“ s paní Alenou Cmielovou, a to v rámci projektu Charita sobě.

Dozvěděli jsme se, že základem správně vytvořené fotografie je její správná expozice, tak aby výsledek nebyl moc světlý, nebo naopak moc tmavý, či rozostřený, apod., a to za pomoci nastavení třech parametrů: expozičního času, clony a citlivosti ISO. Mimo jiné jsme se dozvěděli, jak postupovat a čeho se držet při pořizování různých typů fotografií, jak využívat intenzitu světla, kdy si pomoci použitím blesku, jak je důležité pracovat s nastavením, že jiné bude potřeba v místnosti a jiné zase v exteriéru, jaká je správnost umístění osob na fotografiích atd.

Bylo fajn, že skupinka byla tak akorát co do počtu účastníků, díky čemuž se mohla paní lektorka individuálně věnovat každému z nás a radit nám s nastavením našich „přístrojů“, byl prostor pro naše otázky, na které nám bylo s ochotou odpovězeno. Nešlo pouze o výklad, ale mnohé nám bylo také názorně předvedeno, což beru jako velké pozitivum tohoto kurzu.

Silvie Vojkovská

Klub Nezbeda má nového brášku

Toto přirovnání nás napadlo, když jsme s kolegyněmi uvažovaly, jak netradičně sdělit informaci otevření frýdeckého NZDM Klubu Nezbeda na Husově ulici 3293.

V praxi to znamená, že místecké středisko na F. Čejky 450, které minulý rok oslavilo 20 let svého působení, stále funguje. Jen rozšířilo svou působnost o jinou lokalitu. Nový klub je tedy rovněž zaměřen na práci s dětmi od 6 let do 15 let a má stejnou otevírací dobu (ve školní období od 13 do 17 hodin a v době prázdnin od 9 do 14 hodin) a stejná pravidla. Co je jiné, jsou pracovníci. Ve frýdeckém klubu se potkáte s pracovníci Adélou a Dášou, občas i Alenou - ta je vedoucí pro oba kluby a tak se snaží svou pracovní dobu spravedlivě, ale i podle potřeb rozvrhnout.

Klub Nezbeda ve Frýdku své dveře otevřel dětem poprvé 17. února 2020. Důkladně se na to více jak měsíc připravoval - má novou podlahu a osvětlení a také základní nové vybavení. To všechno proto, aby se v něm jak děti, tak pracovníci cítily dobře. Oficiální představení tohoto nového střediska proběhne na jaře. Budou přivítáni vedení a kolegové z Charity, zástupci města Frýdku-Místku, Distepu a Diecezní charity ostravsko-opavské.

Alena Kopidolová

Tříkrálová sbírka 2020 se povedla

Letošní koledování Tříkrálové sbírky máme za sebou, stejně jako rozpečetování kolednických pokladniček. V rámci Charity Frýdek-Místek jsme v 36 obcích zapečetili a rozpečetili 342 pokladniček, do kterých nám lidé z regionu dali krásných 2 374 608 Kč, což je o 147 tis. více než loni a za naši Charitu historické maximum.

Tříkrálová sbírka se letos povedla, a to ve více ohledech. Díky štědrosti dárců jsme získali vyšší finanční částku, která pomůže potřebným u nás i ve světě a rozvoji našich služeb. Koledníkům přálo počasí a nikomu se nic nestalo, nikdo nezmrzl, ani si nic nezlomil. Více než loni jsme pro zájem kolednických skupinek dopečetovali pokladničky. Díky paní starostce z Ostravice jsme měli i nejvýše položenou kolednickou pokladničku, a to na Lysé hoře. Samozřejmě jsme zaznamenali i pár nepříjemností, ale ty bereme jako impulz do příště.

Chtěl bych za Charitu Frýdek-Místek ještě jednou poděkovat koledníkům, za jejich nasazení a obětavost, všem dárcům za jejich štědrost, všem, kdo nám se sbírkou pomáhali a v neposlední řadě všem kolegyním a kolegům, kteří Tříkrálovou sbírku 2020 organizačně zajistili, jezdili pečeti a rozpečetovat pokladničky, a to vše mimo svou běžnou pracovní agendu.

DĚKUJEME

Martin Hořínek

Zachycení okamžiku

„Že napíšete opět nějaký článek o těch vašich fotkách, co vyhrály?“ Zeptal se mě náš ředitel na vernisáži fotek s názvem Můj svět, která opět proběhla ve Slezském zemském muzeu v Opavě. „Chtělo by to nějaký příběh, jak a proč vznikly,“ pokračoval.

Na úvod musím říct, že s napsáním článku problém nemám, no na druhou stranu, co napsat o záběrech, které vznikly pouze z přirozeného impulsu zachytit neopakovatelný okamžik? To mě asi na focení nejvíce baví - sladit své oko s objektivem fotoaparátu, a to na správném místě ve správném čase - tady a teď. Záběry si tedy nijak předem nepřipravuji, neříkám lidem, kam se mají postavit a co mají dělat. Baví mě přitom momentky, kde je zachycen víceúrovňový kontrast objektu a pozadí, nebo výjimečná hra světla, stínů a odrazů. To na mých fotkách ocenil i pan profesor Jindřich Štreit, který celou soutěž odborně dozoroval. Po vernisáži jsem měl příležitost si s ním o fotkách neformálně popovídat a bylo to velice příjemné setkání. I přes všechny tituly a ocenění, které jako uznávaný fotograf získal, na mě působil velice skromně a přátelsky. To stejné se dá říct o dalších lidech, které jsem na vernisáži potkal a kteří se podílejí na organizaci této výjimečné akce. Děkuji tedy všem, nejenom za ocenění, ale i za to, že se dlouhodobě snaží výstavou přiblížit sociální témata široké veřejnosti.

Martin Pařov

Tříkrálová sbírka 2020 v číslech

VÝTĚŽEK

Celkový výtěžek letošní sbírky činí

2 374 608

což je o 147 315 korun více než loni.

POKLADNIČKY

Šest charitních pracovníků zapečetilo

342

pokladniček v 36 obcích na Frýdeckomístecku.

NEJPOČETNĚJŠÍ

Stokorunovou bankovku jsme v pokladničkách našli

6148x

Což z ní dělá nejoblíbenější bankovku sbírky.

NEJPLNĚJŠÍ

V pokladniče s největším výnosem bylo

37 143

korun. Tato kolednická skupina koledovala v Místku.

SKOKAN ROKU

Největší rozdíl mezi minulým a letošním rokem činil

14 488

korun. Skokanem roku se tak stala obec Dobrá.

PRŮMĚR

Do jedné pokladničky se v průměru vybralo

6 943

korun.

CHARITA
Frýdek-Místek

Rozhovor s paní Janou Kožouškovou, koordinátorkou TKS v městské části Frýdek

V RÁMCI TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY SE SPOLUPODÍLÍTE NA ORGANIZACI KOLEDOVÁNÍ VE FRÝDKU-MÍSTKU. JAK DLOUHO TO DĚLÁTE A V ČEM SPOČÍVÁ VAŠE ROLE?

Má pomoc na organizaci koledování za městskou část Frýdek začala v roce 2007. Má role byla získávat koledníky, vydávat prázdné a přijímat plné pokladničky. Koledníkům jsem přidělovala ulice, kde byli ochotni jít zazpívat dospělým i dětem. S koledníky jsem byla v telefonickém kontaktu, předávali jsme si informace, které domy jsme již navštívili. V případě, že měli již své rajóny hotové a měli plné pokladničky, tak jsem jim předávala další ulice a prázdné pokladničky.

CO VÁS NA TOM VŠEM NEJVÍCE BAVÍ, TĚŠÍ?

Tříkrálové sbírky se účastním jako koledník již 20 let. Začínala jsem koledovat s jednou pokladničkou a po zaplnění jsem ji odevzdala. Další roky jsem si vždy přibrala více pokladniček a dělalo mi radost, když byly zcela plné. Nejvíce se mi líbí, že nás mnozí lidé očekávají a těší se, že zazpíváme u každých dveří a předáme jim požehnání, kalendáře a cukříky. Některé skupinky koledníků používají hudební nástroje, to se lidem moc líbí. Dělá mi velkou radost, když se zaplní pokladničky a získané peníze od dárců poslouží potřebným lidem a na dobrý účel.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA LETOS SLAVILA 20 VÝROČÍ. V ČEM VIDÍTE NEVĚTŠÍ POSUN ZA TY ROKY?

Propagaci v médiích. Lidé jsou již na koledníky zvyklí a očekávají je.

CO PRO VÁS BYLO NA LETOŠNÍM ROČNÍKU NEJZAJÍMAVĚJŠÍ, NEBO NAOPAK NEJSLOŽITĚJŠÍ?

Udělalo mi radost, že lidé byli letos tak štědrí. Nejvíce složité je získat koledníky, aby mohli vyjít v plném počtu.

CO VÁS JAKO PRVNÍ NAPADNE, KDYŽ SE ŘEKNE TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA?

Je třeba obětovat svůj volný čas. Je třeba se domluvit s koledníky z minulých let, zda jsou zase ochotni vyjít do ulic a vybírat peníze do pokladničky.

Děkujeme za rozhovor
Martin Hořínek

Starostka Pavlína Stankayová - jak se dostala pokladnička TKS na Lysou horu

Pavlína Stankayová je velmi aktivní ženou. Mimo jiné působí ve skautském oddílu v Ostravici, který nedávno zakládala, jako starostka vede celou obec, ale také zajistila, že naše Charita měla nejvýše položenou kolednickou pokladničku v republice, a to už dokonce podruhé. A právě onou pokladničkou jsme začali naše povídání.

POKLADNIČKA NA LYSÉ HOŘE BYLA NEJVÝŠE POLOŽENOU POKLADNIČKOU V ČESKÉ REPUBLICE. JAK SE TAM DOSTALA?

Už kdysi jsme tam s pokladničkou byli. Vynesli jsme ji tam a zase snesli a po cestě nám do ní turisté celkem přispívali. A letos jsme ji tam nechali už umístěnou. Nebyl tam takový výtěžek, jak jsme očekávali. Ono je něco jiného, když Vás někdo osobně osloví, než když někde jen tak stojí. Ale nejde o to, kolik tam bylo, možná do ní vhodilo peníze více lidí, než kolik jsme obešli při osobní koledě, ale byla vidět.

JAK VÁS TO NAPADLO?

Protože tam chodím, znám tam ty lidi z chaty a oni říkali, že už tam kdysi taky měli umístěnou nějakou kasičku, tak jsme se dohodli, že to zkusíme. Možná to bude chtít tomu udělat příště trochu větší propagaci.

TO URČITĚ, VYMYSLÍME K TOMU NĚJAKOU LEGENDU. POKLADNIČKA OPRAVDU ZAUJALA. KOLEGYNĚ Z MALÉ MORÁVKY UŽ ŘÍKALY, ŽE TO TAK NENECHAJÍ A PŘÍŠTĚ SE DOMLUVÍ S HORSKOU SLUŽBOU A VYVEZOU SVOU POKLADNIČKU NA PRADĚD. CO PRO VÁS OSOBNĚ ZNAMENÁ TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA?

Určitě setkání s lidmi. I rozměr pro děti, že něco udělají, že i ony musí něco obětovat, ony ví, že to je pro dobrou věc. My to máme v Ostravici tak, že se v 8 ráno sejdem v kostele, máme mši, farář nám dá požehnání a ty děti, a to nejsou jen věřící, vstanou ráno a vydrží to a pak jdeme po domech. Máme rozdělené své ulice a v příštím roce chystáme další skupinky a pokryjeme další část obce. Letos tady byla Vaše kolegyně dokonce dvakrát ještě dovězt pokladničky. Sběrka má super ohlas. Lidé už nás čekají a volají, u nás jste ještě nebyli, přijdete? Kromě Lysé jsme měli pokladničku i na obci a po dobu, kdy jsme nechodili, i v knihovně/infocentru a v kostele během mši.

JSTE V TOMTO VOLEBNÍM OBDOBÍ STAROSTKOU OSTRAVICE. JAK JSTE K TOMU PŘÍŠLA?

Vždycky říkám, jak slepý k houslím. Jsem členkou KDU-ČSL a takový výsledek jsme nečekali. Do Ostravice jsme se přestěhovali před 6, 7 lety. Když jsme se přestěhovali, tak jsme se bavili s předsedou místní organizace panem Dobrozemským, který byl kdysi starostou, že by bylo fajn postavit kandidátku a vrátit KDU do zastupitelstva, kde podle nás patříme, a to byl jediný cíl. Ale takový výsledek jsme nečekali. Mysleli jsme, že budeme mít pár lidí v zastupitelstvu, trochu se rozkouskáme, budeme se věnovat svým aktivitám. Před volbami jsem tady v Ostravici založila skaut a pořád hledáme někoho, kdo by vedl kluky, rozjela se nám farnost, dali jsme dohromady scholu. Ale dopadlo to takhle, i když jsme to nečekali, je to super.

CO VÁS NA VAŠÍ PRÁCI NEJVÍCE BAVÍ? CO PRO VÁS BYLO NEJVĚTŠÍM PŘEKVAPENÍM, SE KTERÝM JSTE SE SETKALA, KDYŽ JSTE SE STAROSTOVÁNÍM ZAČÍNALA?

Na začátku určitě obavy byly, protože jsem předtím nikdy nebyla v zastupitelstvu, i když zkušenosti s politikou nějaké byly. Ale ty věci tady na obci si člověk musí všechny postupně sám osahat. Mám ale kolem sebe dost lidí, na které jsem se mohla a můžu obrátit. Jsme sice malá obec, ale natolik velká, že máme své odbory, stavební úřad, matriku, správu majetku, poplatky. Člověk ví, kdo co má, není na vše sám.

Jeden ze smyslu starostování je být s lidmi, potkávat se s nimi. Máme tady 17 spolků v obci a podpora komunitního života je podle mě důležitá. I když je to někdy náročné, vyslechnout si lidi, kteří za Vámi přijdou se svým problémem. Nedávno mi volala nějaká paní v naprosto nevhodnou dobu. Měli jsme tu důležité jednání a ona mi začala líčit trable se zvířectvem. Asi jsem byla trochu formální, protože paní popuzeně ukončila hovor...tak vidím, že nemáte čas... Skončilo jednání a já si vzpomněla, jaké to bylo, když jsem se s nezájmem setkala, když jsme se přestěhovali, a tak jsem na ni sehnala číslo, paní zavolala, problém jsme vyřešili a paní byla ráda. Byla to svým způsobem možná zdnalivě banalita nebo maličkost, ale pro paní důležitá. Takže ke starostování patří také trpělivost a velká míra pochopení pro jednotlivé problémy jednotlivých lidí.

ŘÍKALA JSTE, ŽE JSTE SE PŘESTĚHOVALI, PROČ OSTRAVICE?

Chtěli jsme do hor. Předtím jsme žili v Praze. Tam jsem pracovala jako sociální pracovnice v nízkoprahu pro děti a koordinátorka dobrovolníků v jedné neziskovce. Pocházím z Ostravy, kde mám rodiče. Ale tam jsme se kvůli ovzduší vracet nechtěli. Ale ani ne úplně na samotu. Měli jsme malé děti, takže dostupnost školy a školky sehrála své. Povedlo se nám tady koupit domek na dobrém místě, takže super. Líbí se mi tu příroda, hory a lidi.

CO VÁM „DOBÍJÍ BATERKY“?

Když se věci daří. Když se něco podaří i pro obec, pro lidi tady, pěkná zpětná vazba, to určitě dobíjí baterky. Třeba teď jsme dělali karneval pro děti, lidi byli spokojeni, není to jediná věc, je toho mnohem více, ale když vidíte, že děláte něco, co má smysl. Člověk musí řešit spoustu věcí, měli jsme tu vichřici, padaly sloupy a stromy, je třeba to zajistit, když někde neteče voda a tak. Ale když se něco podaří, je to super.

Děkujeme za rozhovor
Martin Hořínek

A jak vidí Tříkrálovou sbírku ti, na jejichž bedrech leží její organizační zajištění?

CO VÁS NAPADNE, KDYŽ SE ŘEKNE TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA?

- Pokladnička. Auto. Zvuk počítačky.
- Dlouholetá tradice, natěšené zpívající děti v bílých hábitech, putování po obecních úřadech, cinkání peněz v počítačce mincí, ochota úředníků vyjít nám vstříc, spolupracující koordinátoři v jednotlivých obcích, skvělý parťák na zapečetování a rozpečetování, se kterým jsme si vytvořili funkční systém.
- Leden, pokladničky, koledníci a téměř celý měsíc mimo kancelář.
- To bude frmol :-) ale výsledek mě potěšil a byl jsem rád, že jsem se toho zúčastnil.
- Darování, lidskost, trpělivost, spolupráce, respekt... na druhou stranu hromady pokladniček :-)
- Spousty ochotných lidí, kteří se rozhodnou chodit v chladném počasí s pokladničkami.

NEJVĚTŠÍ PŘEKVAPENÍ LETOŠNÍHO ROČNÍKU?

- Ještě se neozvali z banky, že máme chybu. Nedostaly jsme s kolegyní letos smyk na cestě. (Skvělý burger s hranolkama v Imrvere. :-)
- V každém případě nárůst výtěžku. Navíc se počítání zvládlo vcelku rychle, přesně a bez stresu. Velmi mě pobavila pokladnička zavěšená na krku velblouda v rámci TKS průvodu, to mělo úspěch :-)
- Celkový počet zapečetěných pokladniček a zájem stávajících i nových koledníků se zapojit do sbírky. A taky jak jsme to my pracovníci vše rychle zvládli - zapečetit, rozvézt, rozpečetit, spočítat a odvézt do banky. Sehraný tým se prostě pozná :-)
- Osobně mě překvapila paní z trafiky v Paskově, která vložila do pokladničky roční tringelty 16000,-
- První TKS, takže pro mě všechno bylo „překvápko“, nové.
- Největší překvapení bylo z nadšených koordinátorů, kteří do toho dávají opravdu mnoho. Bez nich by to nešlo.

NEJVĚTŠÍ MÍNUS TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY?

- Je v zimě.
- Nevím, jestli mínus, ale spíše v některých případech potíž pro mnohé koordinátory namotivovat a najít nové ochotné koledníky v některých obcích. Mnohdy nevyzpytatelné počasí a nemoci dětí - koledníků v zimním období.
- Že je tady za 10 měsíců zase :-) Časový pres, kdy nevíte co dřív :-)
- Žádné mínusy TKS 2020 podle mě neměla. Koledníci a celý tým, který sbírku organizoval, odvedl skvělou práci pod vedením Janči! Zdokonalovat a vylepšovat se dá i to, co je relativně dokonalé, dnešní doba si to vyžaduje.
- Je škoda, že darovat lze pouze v hotovosti. Mnoho lidí by určitě rádo darovalo, možná i více, pomocí platební karty. Osobně ale vím, že by to bylo velmi náročné.

V ČEM VIDÍTE SMYSL TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY?

- Je to hezká povánoční tradice. V dnešním sobeckém světě, kdy se každý člověk soustředí převážně na své já a jeho existenci, je dobré, že existuje způsob, jakým v lidech můžeme probudit solidaritu a ochotu pomoci ostatním aspoň jednou za rok.
- Smysl vidím v setkávání lidí, ve vzájemném kontaktu koledníků a dárců, v tom, že každý si v tom může najít to dobré a pozitivní. Navíc větší polovina výtěžku putuje k nám na naše záměry a projekty.
- Pomoc lidem v nouzi. Na vesnicích je navíc TKS událostí, při které se setkávají známí a sousedé a utužují se tak vztahy. Pro děti je to zase pěkný zážitek. Díky TKS se navíc také široká veřejnost dozví, co jako Charita děláme a komu pomáháme.
- Hlavním posláním sbírky je upozornit na potřebné lidi kolem nás a pomoci jim. Tříkrálová koleda umožňuje lidem, aby zakusili radost a uspokojení z toho, že obdarovali člověka v nouzi příspěvkem do kasičky.
- Každoročním oživením tradice, vybrané finanční prostředky pomohou tam, kde je nejvíc potřeba.
- Myslím, že to je přínosné nejen pro nás, jako obrovská finanční pomoc, ale také pro samotné lidi, kteří se na koledníky dlouho dopředu těší a mají ze svého daru dobrý pocit.

Martin Hořínek

Dopady změny klimatu - Extrémní jevy

Změny v četnosti a intenzitě extrémních jevů, jako jsou například vysoké teploty, sucho, přívalové deště, povodně a intenzivní tropické cyklony, byly pozorovány v posledních dekádách. Jejich důsledky bývají často ničivé.

OČEKÁVANÉ ZMĚNY

Extrémní jevy související s teplotou se mohou projevovat v podobě horkých vln či chladných období, jež mají vliv na lidské zdraví, ekosystémy a energetickou potřebu.

Vzhledem k probíhající změně klimatu se v blízké budoucnosti očekává snížení četnosti chladných dní a nocí a naopak zvýšení počtu horkých dní a nocí. Trvání horkých vln se prodlouží a zvýší se počet a intenzita případů silných srážek. Největší míra navýšení počtu extrémů souvisejících s vysokými teplotami je očekávána v kontinentálních středních zeměpisných šířkách, kde budou sušší podmínky, a tudíž i nižší ochlazující efekt výparu. Předpokládá se, že se zvýší počet dní s teplotami většími než 35 - 40 °C ve vnitrozemských oblastech.

Mezi další extrémní jevy patří i tropické cyklony, u nichž se očekává, že jejich průměrná maximální rychlost větru se bude zvyšovat, ne však plošně ve všech místech oceánů a je pravděpodobné, že frekvence tropických cyklonů buďto zůstane stejná nebo se sníží.

Dochází také ke změně výskytu sucha a povodní.

DOPADY V SOUČASNOSTI

Kombinace vysokých teplot a sucha způsobila na území všech kontinentů úhyn lesních porostů. Odumírání lesních porostů ovlivňuje druhovou skladbu, strukturu a věkovou složení druhů, sukcesní pochody v postižených porostech a v některých případech vede ke snížení druhové pestrosti ke zvýšenému riziku invazí. Podle globálních analýz se v současnosti nachází 70 % zkoumaných porostů na hranici tolerance vodního stresu.

DOPADY V BUDOUCNOSTI

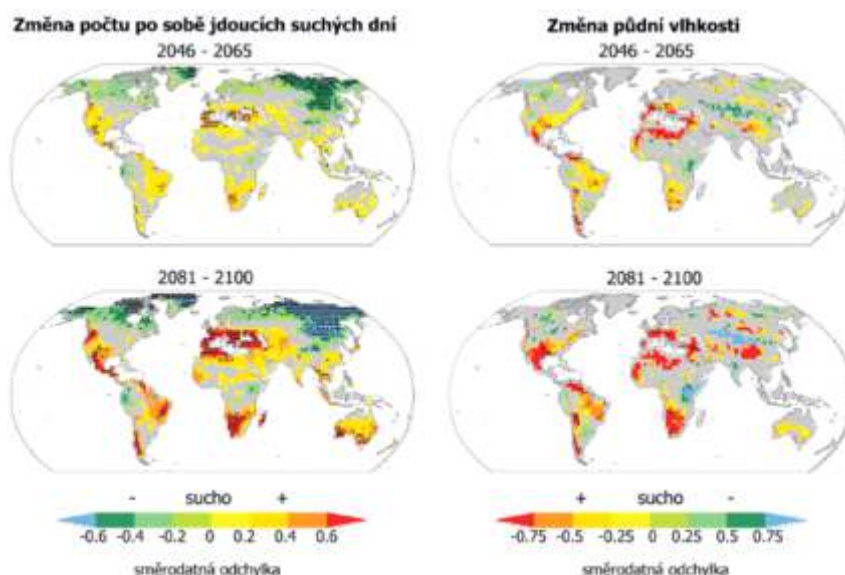
Extrémní jevy budou mít dopad na populaci z hlediska krátkodobé migrace z důvodu ztráty obydlí nebo rozvratu ekonomiky. Zvýší se také neobyvatelné oblasti v důsledku sucha, povodní či zvýšení hladiny moří v pobřežních oblastech. Kromě ekonomických ztrát a dočasného narušení ekonomických a sociálních aktivit budou mít extrémní jevy daleko větší dopad na sektory, které mají přímou vazbu na klima- sektory spojené s vodou a vodním hospodářstvím, sektory zemědělství, potravinové bezpečnosti, lesnictví, lidského zdraví a turismu.

OČEKÁVANÉ DŮSLEDKY VÝSKYTU SUCHA

Do konce 21. století se pro některé oblasti odhaduje, že se sucho stane v některých obdobích déletrvajícím a intenzivnějším (např. jižní Evropa a Středozeří, střední Evropa, centrální Severní Amerika, centrální Amerika a Mexiko, severovýchodní Brazílie, jižní Afrika, jižní Austrálie a Nový Zéland). Ve většině subtropických regionů se vlivem změny klimatu sníží množství obnovitelných zdrojů vody, zásoby podzemní vody výrazně poklesnou a zintenzivní se soutěživost jednotlivých sektorů o vodní zdroje.

Zásoby vodních zdrojů ve vyšších zeměpisných šířkách porostou. Je pravděpodobné, že klima sníží kvalitu pitné vody díky několika faktorům (např. zvýšená teplota vody, zvýšená sedimentace, splach živin a škodlivin, zvýšenou koncentrací škodlivin v epizodách sucha a povodní).

Z dopadů, které sucho způsobuje, lze zejména v jižní Evropě očekávat, že sucho ohrozí biodiverzitu a tradiční ekosystémy, kromě toho může dojít ke snížení kvality vody. Studie mapující dopady ve Spojeném království a dalších evropských zemích ukazují různý trend v rizicích. Zatímco Evropa bude ohrožena vzrůstajícím suchem (nejvíce budou postiženy letní plodiny ve Středozeří oblasti), Spojené království bude zaznamenávat vyšší riziko povodní. V rámci jižní Evropy se očekává, že sucho ohrozí biologickou rozmanitost a tradiční ekosystémy. Kromě toho může dojít ke snížení kvality vody. Dlouhodobé adaptace by mohly zmírnit ztráty, a to v případě přemístění zemědělské a lesnické produkce z jižní do severní Evropy.

POČASÍ KDYSI A TEĎ

Změna klimatu postihuje všechny regiony světa. Ledovce v Arktidě i Antarktidě ustupují, hladina moří stoupá. V některých regionech dochází stále častěji k extrémním povětrnostním jevům a srážkám, zatímco v jiných se zase lidé potýkají s intenzivnějšími teplotními vlnami a obdobími extrémního sucha. V příštích desetiletích se očekává, že se tyto důsledky změny klimatu ještě zintenzivní.

TÁNÍ LEDOVCŮ A STOUPAJÍCÍ HLADINA MOŘÍ

Objem vody se zahřátím zvyšuje. Globální oteplování způsobuje zároveň tání ledovců a ledové pokrývky v polárních oblastech. Souhra těchto jevů způsobuje zvyšování hladiny moří, což vede k záplavám a erozi v pobřežních a nízko položených oblastech.

EXTRÉMNI VÝKYVY POČASÍ, ZMĚNY SRÁŽKOVÝCH VZORCŮ

Silné deště a podobné extrémní povětrnostní jevy jsou v dnešní době stále častější. To může vést k záplavám a snížení kvality vody a zároveň ke zhoršení dostupnosti vodních zdrojů v některých regionech.

DŮSLEDKY PRO EVROPU

- Jižní a střední Evropa se dnes potýká s častějšími vlnami veder, extrémního sucha a lesních požárů.
- Ve Středozeří spadne za rok stále méně srážek, což způsobuje častější období sucha a vznik lesních požárů.
- Na severu Evropy jsou naopak srážky stále častější a běžně by tak mohlo docházet k povodním během zimních měsíců.
- Ve městech, kde žije 80 % Evropanů, se častěji setkáváme s vlnami veder, záplavami nebo zvyšováním hladiny moří. Města jsou přitom na tyto průvodní jevy změny klimatu nedostatečně připravena.

DŮSLEDKY PRO ROZVOJOVÉ ZEMĚ

K nejvíce postiženým patří chudé rozvojové země. Jejich obyvatelé jsou často do velké míry závislí na přirozeném prostředí, přičemž mají na boj proti měnícím se klimatickým podmínkám nejméně prostředků.

RIZIKA PRO LIDSKÉ ZDRAVÍ

Změna klimatu se již projevuje na zdraví obyvatel:

- V některých regionech již dochází ke zvýšení počtu úmrtí v důsledku období zvýšených teplot a v jiných oblastech se zase snížil počet úmrtí souvisejících s nízkými teplotami.
- Navíc jsou již patrné změny v rozložení některých nemocí přenášených vodou a změny způsobu přenosu chorob.

NÁKLADY PRO SPOLEČNOST A HOSPODÁŘSTVÍ

Poškození majetku či infrastruktury, jakož i lidského zdraví v důsledku těchto změn představují pro společnost a hospodářství vysoké náklady. V období 1980-2011 bylo povodněmi zasaženo více než 5,5 milionu obyvatel, přičemž přímé hospodářské ztráty činily přes 90 miliard eur. Poškozeny jsou především hospodářská odvětví, jež jsou odkázána na určité množství srážek a určité teploty, jako je například zemědělství, lesnictví, energetika a cestovní ruch.

RIZIKA PRO VOLNĚ ŽIJÍCÍ ŽIVOČICHY A PLANĚ ROSTOUCÍ ROSTLINY

Ke změně klimatu dochází takovým tempem, že se mu mnohé rostlinné a živočišné druhy nestíhají přizpůsobit. Mnohé suchozemské, sladkovodní a mořské druhy se již z tohoto důvodu přemístily do jiných lokalit. Pokud nedokážeme udržet nárůst průměrné teploty i nadále pod kontrolou, budou některým druhům navíc hrozit vyhynutí.

Lenka Vaňková

Sociální práce nyní a před sto lety

Sociální práce má bohatou historii, o které ví málo kdo z nás. Jedná se o obor, který se postupně vyvíjel, rozvíjel a ve svém vývoji překonával nejrůznější překážky. Pojďme se společně ohlédnout za sto lety sociální práce u nás.

Mezi léty 1918-1919

Sociální pracovníci z povolání se u nás objevují teprve po zániku Rakousko-Uherska a vzniku Československé republiky. Byl založen Spolek absolventek Vyšší školy sociální a zdravotní péče. Vznikly různé samostatné i zastřešující spolky, které v Československu sdružovaly sociální pracovníky. „Nositelkami této ochranné a obranné služby jsou sociální pracovníci z povolání. Převzaly všechny úkoly svých dobrovolných předchůdkyň a přijaly ještě úkoly nové. Pracují v nejužší spolupráci s lékaři, vychovateli, právníky. (...) Úspěšné poslání sociálních pracovníků z povolání vyžaduje, aby měla radostný vztah k práci a k lidem, aby prošla školou života, nabyla životních zkušeností, aby povahově byla statečná, obětavá. Aby si osvojila dokonalé vzdělání odborné. (...). Významné poslání sociálních pracovníků v Čsl. republice závisí nejenom na nich samých a na jejich vnitřním zdokonalování (...) všech činitelích veřejných a soukromých, na tom, v jaké míře dovedou činnost sociálních pracovníků pochopit a podepřít.“ Trnková, 1926).

Protektorát Čechy a Morava

V tomto období jsou vynuceny změny v rozvíjející se profesi. Odborníci byli nahrazeni plně oddanými nacisty bez odborných znalostí. Mnohé sociální pracovníce musely opustit své celoživotní dílo a uchýlit se do soukromí nebo přenést odbornou činnost do jiných zemí. Některé sociální pracovníce byly za nacistické okupace za pomoc odboji zatčeny a uvězněny. Jiné byly transportovány do koncentračních táborů, odkud se většina z nich nevrátila.

Období po druhé světové válce

Po válce následovalo kratší období obnovy poválečného státu, na kterém se úspěšně spolupodílela i sociální práce. Dalším milníkem ve vývoji sociální práce v tuzemsku byl rok 1948 a s tím související převrat. Poválečný totalitní režim v rámci masivně propagovaného tvrzení prohlašoval, že socialismus vyřeší všechny sociální problémy. Režim dále zpochybnil do budoucna smysl existence sociální práce a ta byla označena za nepotřebnou a se změnou společenského řádu přirozeně zanikající profesí. V té době byly zrušeny spolky sociálních pracovníků a z celého systému vzdělávání pro obor byla ponechána pouze jedna škola zakončená maturitou.

60. léta a období normalizace

Ve druhé polovině šedesátých let jsou určité snahy o rozvoj sociální práce a také péče. Je znovu založen profesní spolek Společnost sociálních pracovníků. Příchod normalizace v sedmdesátých letech minulého století zastavil mnohé aktivity v rozvoji sociální práce. Nicméně se odehrála jedna zajímavá věc, která na druhou stranu sociální práci pomohla. „Sociální práce byla považována za oblast, ve které se nedá škodit režimu. A tak se zde uchýlili lidé ze soudnictví, výzkumných ústavů, vysokých škol a podobně, kteří své pozice museli opustit kvůli politickým problémům. A tito lidé přinesli do sociální práce kompetence dělat výzkum, koncipovat metody na základě teoretických východisek. Díky tomu byla sociální práce před rokem 1989 v dobré kondici a po převratu bylo na čem stavět.“ (Chytil, 2019) Oproti tomu Společnost sociálních pracovníků byla označena za nežádoucí a po nějaké době sama ukončila svou činnost.

Po roce 1989

Okamžitá obnova sociální práce začala po roce 1989. Sociální pracovníci byli vzděláním připraveni na jinou praxi, než tomu bylo v minulosti. Původní problémy nabývaly nové podoby, např. se začala řešit prostituce, bezdomovectví, žebrota aj. Začala se formovat také nezaměstnanost, kterou v minulosti společnost neznala. V roce 1990 se otevírají magisterské obory sociální práce a dále byla ustanovena Společnost sociálních pracovníků a mnoho dalších profesních komor a svazů.

Rok 2006

Sociální práce byla v České republice dlouho vykonávána, ale právní úprava této činnosti chyběla. Tuto situaci změnil zákon č. 108/2006 Sb., O sociálních službách a dále provádějí vyhláška 505/2006. Zákon upravil předpoklady pro výkon sociálního pracovníka, jakož i základní činnosti v rámci sociální práce.

Od roku 2018 po současnost

V roce 2018 bylo formulováno memorandum, jehož náplní je mimo jiné ochrana profese. „... *My, sociální pracovníci ČR, zástupci střešních organizací, organizací vzdělavatelů v sociální práci a další odborníci, ... považujeme za nepřipustné snížení požadavků na kvalifikaci sociálního pracovníka, které by mělo za následek vyšší náklady státu na nápravu škod, které neprofesionálně vedené intervence způsobí. ... jsme přesvědčeni, že je ve veřejném zájmu, aby praxe sociální práce byla nadále vykonávána na nejvyšší možné úrovni, a to kvalifikovanými sociálními pracovníky, v souladu s platnou legislativou. Nositelé výkonu praxe sociální práce – sociální pracovníci jsou diplomovaní a vysokoškolsky vzdělaní odpovědní odborníci, kteří se dále celoživotně vzdělávají. ... vítáme obnovenou diskusi nad podobou profesního zákona a nabízíme tímto spolupráci při jeho tvorbě. Profesní zákon musí směřovat k autonomii profese sociální práce, zaručit kvalifikační předpoklady napříč všemi oblastmi sociální práce v ČR a definovat garanta profesní etiky. ... trváme na tom, že sociální práce je:*

- *vysoce specializovaná pomáhající činnost, jejímž cílem je zvyšovat nebo stabilizovat kvalitu života lidí, u kterých je tato kvalita ohrožena nebo omezena,*
- *vykonávána kvalifikovanými sociálními pracovníky a jako taková přináší zlepšování situace ohrožených osob a přispívá k jejich optimálnímu fungování ve společnosti,*
- *je postavena na koncepci lidských práv a sociální spravedlnosti jako základních hodnotách,*
- *činnost, jež na všech úrovních směřuje k vyšší sociální soudržnosti, optimálnímu fungování společnosti a udržení zdravého společenského klimatu,*
- *ovlivňování společenského prostředí tak, aby neposilovalo nerovné podmínky.“*

Sociální práce si prošla během sta let různými etapami rozvoje a vývoje. Velký vliv na vývoj má aktuální situace společnosti a jakási symbióza mezi společností a sociální prací. Byť se různé režimy snažily o likvidaci sociální práce a zneužívaly ji ve svůj vlastní prospěch, nakonec sociální práce přetrvala a opět se rozvíjela. Sociální pracovníci, kteří jsou nositeli sociální práce, musí prokazovat vysokou míru znalostí a dovedností v oboru. Vysokoškolské vzdělání v sociální práci je důležité hlavně pro to, aby sociální pracovníci mohli být rovnocennými partnery ostatním pomáhajícím profesím, se kterými spolupracují – třeba lékařům, psychologům, pedagogům nebo právníkům.

V knize Základy sociální práce (Matoušek a kol, 2001) byla sociální práce definována následovně: „Sociální práce je společenskovední disciplína i v oblasti praktické činnosti, jejímž cílem je odhalování, vysvětlování, zmírňování a řešení sociálních problémů (např. chudoba, zanedbávání výchovy dětí, diskriminace určitých skupin, delikvence mládeže, nezaměstnanosti). Sociální práce se opírá jednak o rámec společenské solidarity, jednak o ideál naplňování individuálního lidského potenciálu. Sociální pracovníci pomáhají jednotlivcům, rodinám, skupinám i komunitám dosáhnout způsobilosti k sociálnímu uplatnění nebo ji získat zpět. Kromě toho pomáhají vytvářet pro jejich uplatnění příznivé společenské podmínky. U klientů, kteří se již společensky uplatnit nemohou, podporuje sociální práce co nejdůstojnější způsob života.“

Závěrem

Na závěr k zamyšlení slova Oldřicha Chytila, který v rozhovoru odpověděl na otázku: **Jak se z pohledu sociální práce společnost mění?** „To, co se jednoznačně odráží ve výzkumech je, že se vytrácí vzájemná solidarita mezi lidmi, zejména mezigenerační solidarita, a to nejen v Česku. Klade se důraz na individuum, každý je za sebe zodpovědný a je také povinen sám řešit své problémy. Ve sdělovacích prostředcích se prezentuje obraz mladých a úspěšných, vytrácí se úcta ke stáří, která byla součástí tradičních hodnot společnosti. To vše vede k tomu, že lidé nejsou schopni vnímat, že někdo může mít problémy, které si nezavinil a které není schopen řešit. Příkladem mohou být matky samoživitelky a senioři, kteří jsou nejvíce ohroženi chudobou. Tito lidé se často rozhodují, jestli si koupí jídlo, nebo léky. A pak se dozví, že žijeme v tom nejlepším možném světě a nikdy jsme se neměli lépe. Umíte si představit, jak se při tom cítí? To je čistě zoufalství.“

Lenka Šebestová

Použité zdroje

KODYMOVÁ, P. 2013. Historie české sociální práce v letech 1918–1948. Praha: Karolinum.

KODYMOVÁ, P. 2017. Spolek sociálních pracovníků a jeho cesta dějinami české sociální práce. Listy sociální práce, 5(12), 18–19.

Memorandum sociálních pracovníků k výročí 100 let sociální práce v ČR. 2018. Dostupné na <http://http://www.asvsp.org/memorandum-socialnich-pracovniku-k-vyroci-100-let-socialni-prace-v-cr/>

MATOUŠEK a kol. 2001. Základy sociální práce. Praha: Portál

Mnozí mysleli, že pro sociální práci stačí výuční list. Velký omyl. 2019. Dostupné z <http://www.universitas.cz/osobnosti/4346-mnozi-mysleli-ze-pro-socialni-praci-staci-vyucni-list-velky-omyl>

MORAVEC, E. 1943. O český zítřek. Praha: Orbis.

SKALKA, J. 1975. Za vytváření a realizaci jednotného systému komunistické výchovy. Pedagogika, 4, 387–391.

TRNKOVÁ, M. 1926. Poslání sociální pracovníce v Československé republice. Praha: Organizace absolventek Vyšší školy sociální péče.

VOŠTŘEBALOVÁ, V., b. d. v. Sociální pracovníce za Protektorátu, rukopis.

Výroční zpráva Organizace sociálních pracovníků za rok 1947. Sociální pracovníce 1947.

Příběh paní Marie - klientky Domu pokojného stáří

Lidský život je cesta, která se sice nedá spočítat ujetými kilometry, zato se ale měří zážitky a příběhy. Nikdy dopředu nevíme, co nám život nachystá. Můžeme jen hádat, jestli bude cesta našeho života jen poklidnou procházkou po okolí nebo zběsilou výpravou kolem světa. A stejně tak nevěděla paní Marie, v současné době klientka Domu pokojného stáří, co všechno ji v životě potká. Paní Marie má dnes úctyhodných 92 let a na život obyčejného děvčete, jak sama říká, toho zažila opravdu mnoho - světovou válku, příchod a odchod Němců do její rodné vesnice, osvobození ruskými vojsky, změny režimů, ale také okamžiky, které sice nejsou důležité pro světovou historii a učebnice dějepisu, ale pro ni jsou o to víc podstatné. Jsou to okamžiky plné štěstí a lásky, ale i strachu a zklamání.

Paní Marie se narodila 1927 v Sedlišťích nedaleko Frýdku-Místku do rodiny statkáře, který vlastnil rozsáhlé hospodářství. Rodina to byla velká, ale díky hospodářství se dokázala uživit z vlastních zdrojů. Dětství a život paní Marie se moc nelišil od života ostatních dětí. Byl plný her, zábavy, ale také práce kolem domu a zvířat. Na statku byla potřeba každá ruka. Zlom v této idylce přišel s dopisem, který jednoho dopoledne dorazil na obecní úřad.

V úředním lejstru bylo uvedeno, že ročník 1927, tedy ročník paní Marie, bude odveden do Bludovic kopat zákopy pro německou armádu. Marii a její rodině nezbývalo nic jiného než rozkaz uposlechnout. A tak se společně se svou kamarádkou, která se narodila ve stejný rok, ocitla na cizím místě, mezi cizími lidmi, pod dohledem německých vojáků. Každodenní tvrdou práci při kopání zákopů jim navíc stěžovala vojenská letadla, která nad nimi často přelétávala. Byly to stroje americké armády a bylo tedy nutné se před nimi schovávat. S každým hlášeným poplachem se museli všichni nuceně odvedení natlačit na stěny zákopů, které kopali nebo se ukrýt do lesa. Nesměli se pohnout ani o píď, jinak hrozilo, že si jich piloti letadel všimnou a začnou střílet.

Během prací je hlídaly dvě skupiny vojáků, těm prvním ve žlutých uniformách přezdívali „žlutásci“, druhá skupina v tmavých uniformách byla přezdívaná „smrtihlavi“ - byli o poznání horší a přísnější. Není to však její jediná zkušenost s německými vojáky. Potkala se s nimi i v rodné vesnici, ve svém rodném domě.

A setkání to bylo nezapomenutelné a pokud by se věci odehrály jinak, mohlo být i osudové. Ale kdo ví...

Bylo obyčejné sobotní dopoledne. Celá rodina byla zaměstnána prací kolem hospodářství a paní Marie se zrovna chystala doma uklízet, když v tu chvíli k nim přišel velitel německých vojáků s tím, že jich u sebe musí dvanáct ubytovat. Že by odporovali a dostali se tak do křížku s okupanty, nepřicházelo v úvahu, a tak celá rodina začala s přípravami. Tatínek paní Marie do pokoje přinesl slámu, kterou rozložil na podlahu. Na ní měli spát řadoví vojáci, pro velitele měli nakázáno přichystat postel. Vše tedy nachystali a do domu se nastěhovali vojáci. Neuměli česky a rodina paní Marie zase nemluvila německy. Komunikaci tak zajišťovala babička, maminka její maminky, která němčinu ovládala. Vojáci byli mladí kluci se smutnými očima, kteří byli nešťastní a daleko od domova. Situaci nikomu ze zúčastněných neulehčovala ani jazyková bariéra.

Když jednou šla paní Marie s maminkou obstarávat krávy do chlěva, šel s nimi i jeden německý voják. Byl urostlý a docela pohledný. Vypadal jako někdo, kdo se vyzná, jak to na hospodářství chodí. Sedl si na práh, začal hrát na harmoniku a přitom pozoroval Marii s maminkou u práce. Když bylo vše hotovo, v poklidu zase odešel a hleděl si svého. Paní Marii se líbil a šlo vidět, že se líbí i ona jemu.

Za nějakou dobu však přišel další rozkaz, že se vojáci musí sbalit a okamžitě vydat směrem na Frýdek-Místek, protože byli ze skupiny, která bojovala v první linii.

A tak vojáci stejně pokojně jak přišli, i odešli, někteří se slzami v očích. Jedním z nich byl i německý voják, který hrál paní Marii na harmoniku při práci ve chlěvě.

Při úklidu pokoje po Němcích paní Marie našla lísteček, na kterém byl německý text. Bála se ho ukázat rodičům i babičce, která uměla německy. A tak běžela na návsí, kde zrovna v tu dobu byli komedianti, kteří z jejich statku kupovali mléko a vejčka. Paní Marie tak věděla, že jedna z komediantek umí německy. Běžela tedy za ní, ať jí vzkaz přeloží. Na lístečku bylo úhledným písmem napsáno „Jestli Pán Bůh dá a budu živ, vrátím se, přijdu a požádám o tvoji ruku,“ a k tomu byl přiložený stříbrný prstýnek. Paní Marie byla zaskočena, ale jako každá mladá holka byla tímto návrhem i nesmírně potěšena, zvláště, když se jí mladý voják líbil.

Po pár dnech se však dozvěděla, že všichni němečtí vojáci, kteří se v té době přesunovali přes frýdecký les, byli postříleni Rusy. A tak se německý sedlák za paní Marii nikdy nevrátil a svůj slib nesplnil. Po čase jí někdo ukradl i darovaný prstýnek. Vzpomínky jí však nikdo nevezme.

Příběh paní Marie ukazuje, že svět a ani lidé nejsou černobílí. Nikdo není špatný jen proto, kde se narodil, jaké má jméno, barvu kůže či jakého je vyznání. O tom, zda jsme zlí nebo dobří lidé, rozhodujeme my sami svými skutky.

Paní Marie je klientkou Domu pokojného stáří, který provozuje Charita Frýdek-Místek. Je i ve svém věku velmi aktivní a má velkou rodinu, která za ní jezdí dokonce až z Nizozemí.

Jana Opluštilová

Dezinformační weby

Stalo se vám někdy, že jste se nechali na internetu natchytat něčím a uvěřili jste něčemu, u čeho se nakonec ukázalo, že to není pravda? Pokud jste si odpověděli na otázku ANO, je možné říct, že jste se stali obětí dezinformace. V případě, že odpověď zněla NE, není to proto, že by se vám to nestalo, pouze jste na to nepřišli.

V dnešní době máme obrovský přístup k informacím. Vygooglit a zjistit se dá úplně všechno, i to, co vědět nechceme. V tomto informačním boomu je někdy velice těžké rozlišit mezi skutečností a fikcí. Toho využívají majitelé dezinformačních webů.

Co jsou dezinformační weby?

Dezinformační weby zpravidla poskytují jiný způsob výkladu mediovaných informací, který může být v mnoha případech klamavý a nerelevantní. Jsou platformou pro šíření konspiračních teorií, fake news či hoaxů.

Pro tento typ webů jsou typické senzační titulky, které často vůbec nemusí korespondovat s tématem článku, který se pod daným titulkem skrývá. Své pojetí pravdy pak maskují jako „alternativní fakta“ (odtud někdy používané označení „alternativní média“). Tyto weby často atakují zavedená, seriózní média obviňováním ze lži a zatajování faktů.

Příklady českých dezinformačních webů:

Parlamentní listy
AC24
Sputnik
Aeronet
LajkIt
Protiproud
Svět kolem nás
EUportál
Svobodné noviny
New World Order Opposition

Jak se nenechat zmást?

Jak rozpoznat falešné, lživé informace v kybernetickém prostoru? Tomu se věnovali studenti Masarykovy univerzity, kteří vytvořili projekt „Zvolši.info“. Zde je krátké shrnutí jejich rad.

1) Důležité je se zaměřit na autora a charakter webu. Autor by měl být vždy u článku uvedený a dohledatelný. Ptej se, zda je článek nestranný. Seriózní zpravodajství by mělo předkládat fakta a vyjádření všech zúčastněných stran. Pátrej po zdrojích, na které článek odkazuje. Jsou-li věrohodné, musí být dohledatelné. Říd' se selským rozumem a co se ti nezdá, to hoď do Googlu. Pokud je zpráva důležitá a pravdivá, tahají se o kauzu všechna média.

2) Pamatuj si, že svět není černobílý. Jestli si opakovaně všímáš pořád těch samých „viníků“, kteří můžou za všechno špatné, je to náznak manipulace. Je text plný nálepek? Používá autor nebo web hodně přívlastků, aby v tobě vyvolal odpor k určitým jedincům nebo skupinám? Pak se nejedná o seriózní novinařinu a je lepší si zprávy vyhledat jinde. Na faktech záleží. Dezinformační weby se snaží, aby ty důležité zapadly ve stoce vymyšlených a zmanipulovaných informací a člověk pak nevědě, co se skutečně stalo.

3) Dej pozor na příliš dramatické titulky – vykřičníky, CAPS LOCK a přísná obvinění jsou znakem, že se asi nejedná o seriózní žurnalistiku a měl bys článek brát s rezervou. Pozor na konfirmační zkreslení, tedy na tendenci více věřit tomu, o čem jsme už předem přesvědčení. Vystup ze svojí sociální bubliny. Algoritmy na sociálních sítích a ve vyhledávacích způsobují, že se ti primárně zobrazuje takový obsah, který chceš vidět a se kterým souhlasíš. Nepoužívej Facebook a sociální sítě jako jediný zdroj informací a zkus si jednou za čas vyhledat aktuality i z jiných kanálů.

Lucie Chovanečková

Konspirační teorie, aneb kdo může za to, jaký je náš svět...

S informacemi, prací s nimi a ověřováním pravosti a důvěryhodnosti souvisí i téma konspiračních teorií. Dnešní svět je komplikovaný a málo která událost má jednoduché vysvětlení.

V globalizovaném a na několikrát propojeném světě, kde vše souvisí se vším, nebo alespoň mnohé s mnohým, je často těžké rozpoznat, co je příčina a co důsledek, navíc příčina bývá zřídka kdy jedna. Na druhou stranu lidé mají tendenci hledat jednoduchá vysvětlení a věřit jim.

A to je hlavní důvod oblíbenosti konspiračních teorií, která tato vysvětlení přináší. Jako konspirační teorie jsou a byly obecně označovány jakékoli teorie o politickém, kriminálním nebo mocenském spiknutí. Jejich kořeny sahají do dob Velké francouzské revoluce. V dnešní době má toto označení pejorativní nádech a označuje smyšlené, často bizarní a paranoidní teorie a příběhy, které vysvětlují složité, těžce vysvětlitelné, nejasné události jako výsledek spiknutí mocných, nebo tajných organizací nebo skupin - vlád, tajných služeb, obchodních korporací, představitelů náboženství, pseudonáboženských spolků.

Zastánci těchto teorií předpokládají, že svět, který je řízen plánem. Téměř každá konspirační teorie obsahuje tři podstatné principy:

- Nic se neděje náhodně. Příčinou významných událostí nemůže být náhoda.
- Zdání klame. Spiklenci důmyslně zakrývají svou identitu nebo činnost.
- Všechno souvisí se vším. Skryté souvislosti lze odhalit propojením zdánlivě nesouvisících informací.

Konspirační teorie volně mísí pravdu a reálná fakta s domněnkami, volnými asociacemi, polopravdami a zjevnými výmysly. Tyto teorie se obtížně vyvracejí, neboť rozpory a protichůdné důkazy jsou zastánci těchto teorií označovány jako nastrčené samotnými spiklenci ke zmatení.

Český novinář a historik Petr Zídek k tomu dodává, že tyto teorie je velmi obtížné racionálně vyvracet, protože pracují s neověřitelnými fakty, volně směšují pravdu a fikci, pomíjejí vše, co jim protiče, a ze správných předpokladů odvozují falešné důsledky. A proto jsou také tak oblíbené, protože kdo by nevěřil tomu, že za sucho můžou velké potravinářské korporace ovládané žido-zednářskými spolky (12) Filozofická fakulta Univerzity Karlovy zveřejnila tzv. Atlas konspirací (<http://www.atlaskonspiraci.cz/>). Jeden z autorů Josef Šlerka uvádí, že oblíbenost těchto teorií a čtenost dezinformačních webů je přirozená, pracují totiž s velkým příběhem. Velkou roli v jejich šíření hrají dnes také sociální sítě.

Pojďme se podívat na některé z takovýchto teorií. Zdrojem nám bude právě Atlas konspirací.

SVĚT JE OVLÁDÁN SKUPINKOU MOCNÝCH

Podle těchto teorií tahají za nitky světových událostí skupiny mocných, nejčastěji jsou zmiňováni Bilderbergský klub, Výbor 300, Bohemian Club, rodiny Rothsildů a Rockefellerů, nebo v případě Evropy pak takzvaná G300.

Podle zastánců jiné teorie ovládají svět reptiliáni a běžní lidé o ničem nevědí. Reptiliáni jsou jak mimozemského původu, tak se již stačili adaptovat na podmínky života na Zemi a mění svou podobu z ještěrů na lidi a zpět. Reptiliáni se dle této teorie pohybují mezi námi a ovládají svět skrze své utajované společenství, ve kterém najdeme i prominentní rodiny jako britskou

královskou rodinu, členy evropské aristokracie a další mocné, kterým se říká Babylonian Brotherhood.

NEW WORLD ORDER

Konspirace takzvaného Nového světového řádu v různých variacích tvrdí, že svět je řízen nebo brzy bude řízen elitním uskupením, které touží po celosvětové dominanci s cílem nastolení Nového řádu. Tyto teorie se vyznačují celostním uchopením a vysvětlením skutečnosti skrze sled událostí, které spolu zdánlivě nesouvisí, ale jsou spojeny a propleteny do jednoho velkého a promyšleného plánu (tzv. superkonspirace).

Mimo výše zmíněná uskupení se podle těchto teorií o světovládě snaží nejnověji i takzvaná "homosexuální lobby" nebo "neomarxisté podporující genderovou propagandu".

Spadá sem i teorie o existenci Antikrista, který má dle různých variant různé podoby. Teorie o existenci antikrista většinou předpokládají, že se jakási satanistická figura snaží kontrolovat svět, případně jsou jeho přímým ztělesněním světoví diktátoři (Adolf Hitler či Benito Mussolini). Mohou to být ale i politici a další osobnosti (Barack Obama, Hillary Clinton či Jan Pavel II.), instituce (EU), v některých teoriích pak nabývá antikrist přímo podoby moderního zařízení (superpočítač v Bruselu).

NEČEKANÁ ÚMRTÍ

Mnoho konspiračních teorií se točí okolo úmrtí známých a vlivných osobností. Tak například Lady Dianu v roce 1997 nechala zabít britská královská rodina, aby si mohl princ Charles vzít někoho jiného, nebo britské tajné služby, aby si nevzala muslima, případně ji nechali zabít Francouzi.

V případě smrti Usámy bin Ládina se teorie přímo nabízí, vzhledem k tomu, že se jednalo o armádní akci a tělo bylo vhozeno do moře. Podle některých byl Usáma v době své oficiální smrti již 10 let mrtvý, ale jeho tělo bylo uchováno v tekutém dusíku, aby mohlo být použito dle potřeby americké propagandy a politické agendy, která potřebovala udržet konflikt na Blízkém východě co nejdéle živý. Případně že oznámení o pravém datu smrti Usámy bin Ládina nemohla být uveřejněna, protože by kolidovala se svatbou prince Williama a Kate Middleton. Jiná teorie mluví o tom, že celé video a fotografie jeho zajetí je podvrh a že Usáma bin Ládin stále žije a ovládá dění nejen na Blízkém východě.

Na mnoho knih by pak vydaly teorie vztahující se k úmrtí amerických prezidentů Abrahama Lincolna a Johna F. Kennedyho.

ÚTOKY POD VLAJKOU NĚKoho JINÉHO

Rozsáhlou kategorií konspiračních teorií jsou operace pod falešnou vlajkou, které popisují hrůzné činy a události, které provedla vláda a další instituce konkrétní země, ale provedla je tak, aby z nich jako viník vyšel někdo jiný. Většina z podobných "operací" bývá katalyzátorem pro geopolitické konflikty.

Nejznámější z konspiračních teorií v této kategorii je soubor těch, které tvrdí, že útok 11. září 2001 na WTC v New Yorku byla ve skutečnosti práce americké vlády a tajných služeb, případně izraelského Mosadu.

Některé z teorií spadající do této kategorie se však mohou časem, například při odkrytí utajovaných dokumentů, ukázat jako pravdivé (zapálení berlínského Říšského sněmu v roce 1933). Případně jsou postupem času odhaleny informace, které nebyly v době popisované události veřejně dostupné.

KLAMY, NEMOCI, MEDICÍNA

Mezi obvyklé konspirační teorie patří ty, které mluví o klamech pocházejících od různých mocenských uskupení a jednotlivců, kteří z nich mají prospěch. Některé z nich se pak specificky týkají nemocí a oboru medicíny (lék na rakovinu ve skutečnosti existuje, ale farmaceutický průmysl to tají apod.).

Další motivy pak mluví o tom, že samotní vědci ve spolupráci s politiky zakrývají fakta, která jsou pro veřejnost potenciálně nebezpečná (obsah rtuti ve vakcínách způsobuje autismus, statistiky úmrtí jsou zmanipulované apod.)

Můžeme sem zařadit i teorie a hnutí, které popírají prokázané vědecké závěry jako jsou tzv. placatozemci, kteří jsou přesvědčení, že je Země placatá, nebo lidé, kteří se chrání alobalovými čepičkami před elektromagnetickým zářením, případně dle jejich přesvědčení před snahou vlády je skrze vysílané vlny ovládat.

Oblíbená konspirace, že přistání na Měsíci v roce 1969 se nikdy nestalo a vše bylo natočeno ve studiích v Hollywoodu, případně z poslední doby, že klimatické změny nejsou způsobeny vlivem průmyslu klimatických cyklů, ale tzv. ekoteroristy.

KONSPIRAČNÍ TEORIE V ČESKÉ REPUBLICE

V naší republice nejsou až tak obvyklé, spíše se jedná o dezinformace používané jako nástroj politického boje, zejména před volbami, jako např. údajná pedofilie J. Drahoše.

Mezi jiné patří teorie o tom, že Tomáš Halík neoprávněně používá akademické tituly. Nebo že Česká televize podprahově propaguje islamizaci skrze dětské pořady Kouzelná školka nebo Zprávičky na stanici Děčko. Stejně tak se občas tvrdí, že požáry v roce 2018 byly výsledkem činnosti islámských teroristů.

Martin Hořínek

Sokrates se narodil pravděpodobně roku 469 př. n. l. na předměstí Atén. V antickém Řecku byl vysoce uznávaný pro svou moudrost. Jednoho dne za ním celý nadšený přiběhl jeden z jeho známých a řekl: „Sokrate, víš co jsem právě slyšel o jednom z tvých žáků?“

„Počkej chvíli“ odpověděl Sokrates. „Předtím, než mi to řekneš, chci, abys prošel jedním malým testem. Jmenuje se Test Tří.“

„Test Tří?“ zopakoval známy.

„Správně“ odpověděl mu Sokrates. „Než mi řekneš o mém žákovi, zastavme se na chvíli a otestujeme to, co mi chceš říct. První je test pravdy. Jsi si absolutně jistý, že to, co se mi chystáš říct, je pravda?“

„Ne“, odpověděl muž, „v podstatě jsem to jen zaslechl.“

„Dobře“, přikývl Sokrates. „Takže ty nevíš, jestli to je pravda nebo ne.“

Nyní vyzkoušíme druhý test. Test dobra. Je to, co mi chceš říct o mém žákovi, něco dobrého?“

„Ne, právě naopak...“

„Takže, ty mi chceš o něm říct něco špatného, přestože si nejsi jistý, jestli je to pravda?“ dotázal se Sokrates.

Muž jen trochu zahanbeně pokrčil rameny.

„Ještě pořád můžeš uspět, protože je zde třetí test,“ pokračoval Sokrates. „Test užitečnosti, bude to, co mi chceš říct o mém žákovi, pro mě užitečné?“

„Ne, vlastně ani ne...“

„Tak, pokud to, co se mi chystáš říct, není ani pravdivé, ani dobré, a dokonce ani užitečné, proč mi to vlastně chceš říct?“ pronesl Sokrates.

Muž zůstal poražen, zahanben a nic víc už neřekl...

Když pocítíme potřebu o někom mluvit, zeptejme se nejprve sebe: Je to pravda? Je to dobré? Je to užitečné?

Sledování filmů online

Už jsou dávno pryč ty doby, kdy jste museli na film čekat několik měsíců, než ho v pátek večer budou dávat v televizi nebo znučeně přepínat z kanálu na kanál, protože nikde není nic pořádného. V současné době existuje hned několik platform, které nabízejí sledování filmů, seriálů a pohádek online nejen na vaší televizi. Navíc si můžete vybrat, zda chcete film nebo seriál sledovat v originálním znění s titulky, případně dabované. Jejich hlavní výhodou je také sledování bez reklam, možnost si snímek „stopnout“, kdy potřebuje, případně přetočit, pokud vám z děje něco uniklo.

HBO GO

HBO GO je jedna z platform, díky níž můžete sledovat své oblíbené pořady. Nabízí více než 6 200 dílů seriálů z naší i zahraniční produkce. Ke zhlédnutí na vás čeká také více než 800 filmů, dokumentů a dětských pořadů. Nabídka se navíc stále rozšiřuje o nové seriálové hity a kinotrháky. V současné době tam například najdete světovou senzaci Hry o trůny, Příběh služebnice nebo seriál Černobyl. Z filmových novinek na vás čeká poslední díl Avengers, Zrodila se hvězda s Lady Gaga, oscarová Zelená kniha nebo životopisný film Tolkien.

S HBO GO nejste limitováni sledovat seriály a filmy pouze na televizi. Připojit se můžete na počítači, tabletu, telefonu, ale také přes herní konzole. Měsíční předplatné této služby stojí 159 korun.

NETFLIX

Další velmi rozšířenou a oblíbenou streamovací platformou je Netflix. Netflix je jedna z největších služeb, která poskytuje sledování filmů, seriálů a dalších pořadů online. Její obsah využívá přes 139 milionů platících zákazníků ve více než 190 zemích světa. Nabízí seriály i filmy, které mohou uživatelé sledovat online odkudkoliv a kdekoli. Ať už se tedy díváte na vaší televizi, počítači, tabletu nebo mobilu, obsah přehrajete bez obtěžujících reklam a můžete si ho dokonce stáhnout a později zhlédnout i bez připojení k internetu. Na Netflixu můžete sledovat starší klasiky jako jsou Přátelé, Gilmorova děvčata či Teorie velkého třesku, ale také nové seriálové a filmové počiny, například Irčan, Dva papežové, Zaklínač.

Služba se dá předplatit ve 3 možných tarifech - Basic (199 Kč/měsíc), Standard (259 Kč/měsíc), Premium (320 Kč/měsíc), přičemž u verze Premium lze sledovat pořady současně na 4 přihlášených zařízeních. Netflix můžete zdarma vyzkoušet na 30 dní.

Foto: <https://lh3.googleusercontent.com/8XewB29ftT3DvaYtMP6yjsa6wa54VjmbdhGluiETPDomee2dt9E9Ox8dvdDtKIYZss>

Foto: <https://www.tecnoadroid.it/wp-content/uploads/2020/01/netflix.png>

GOOGLE PLAY FILMY

Google Play mimo aplikace, hudbu a e-knihy nabízí také filmy. Stačí přejít do obchodu Google Play, zvolit sekci Filmy a vybrat z mnoha titulů. V knihovně naleznete stovky filmů všech žánrů od akčních, přes sci-fi, až po animované, komedie, či dokumenty. K dispozici jsou novinky i filmy starší, převážně s českými titulky, nebo českým dabingem.

Jsou zde dva způsoby získávání filmů. První možností je zakoupit jednotlivé filmy v aplikaci Obchod Google Play. Takto můžete sledovat bez časového omezení, film vám zůstane doživotně. Druhou možností je filmy vypůjčit, zde je časová lhůta, během které musíte film zhlédnout (lhůty se mohou lišit, většinou je to ale 30 dnů). Po uplynutí lhůty nemůžete film znovu pustit, jen znovu půjčit nebo koupit.

Každá položka má stanovenou svou cenu jak pro koupi, tak i pro půjčení. Ceny se pohybují mezi 80 - 500 Kč, vyskytují se zde ale i položky zdarma.

Lucie Chovanečková, Jana Opluštilová

Detox organismu

Očista organismu patří k činnostem, které by měly být čas od času samozřejmostí. Napomáhá tělu zbavovat se škodlivých látek, které jsou v něm usazeny a tím škodí našemu zdraví. Správná detoxikace přispívá k posílení imunity, překonání únavy a díky ní se můžete zbavit i nadbytečných kil. Deset dní bohatě postačí, po těch už zpozorujete viditelné změny. Není potřeba držet přísný detoxikační režim po celý měsíc. Pokud detoxikujete poprvé, tři dny jsou optimální. Při správně provedené očistě byste pořád měli tělu dávat všechny potřebné živiny, jen je třeba se zaměřit na zvýšení přísunu těch detoxikačních, vynechat chemii a odepřít si nezdravé „mňamky“.

Voda

Obvykle 2 litry dle vaší váhy jsou nutné k hydrataci organismu. Pro lepší vyplavování toxinů z těla je dobré tekutiny ještě přidat, nezapomínejte ale, že všeho moc škodí. Udělejte si z pití příjemný rituál - každé ráno začněte velkou sklenicí vody s citronem. Detoxikační proces podpoří i voda zvenku například ve formě střídavého sprchování nebo koupele nohou podle Sebastiana Kneippa.

Oříšky

Jsou skvělá volba, zejména kvůli své bohatosti na aminokyseliny a proteiny. K detoxikaci krásně přispějí vlašské ořechy, naordinujte si jich tedy více než ostatních druhů. Ořechy mají vysoký podíl tuků, proto mají lidé ve zvyku se jim vyhýbat. Jenomže tuky obsažené v ořechách patří k těm zdravým. Nabízejí nenasycené mastné kyseliny, které jsou prospěšné pro kardiovaskulární systém.

Vláknina

Tělo potřebuje vlákninu pro bezchybné zažívání, pomozte mu tedy jejím zvýšeným přísunem. Vyzkoušejte lněná a chia semínka - mají velmi jemnou chuť a dají se proto nasypat do jakéhokoliv jídla či pití. Vláknina nejen udržuje střeva ve zdravém chodu a usnadňuje nám vyprazdňování, ale působí jako prevence proti rakovině. Díky ní dokážeme upravit hladinu cholesterolu, chráníme se před srdečními onemocněními, cukrovkou a obezitou.

Vyřazení ranní kávy

Pokud patříte mezi opravdové nadšence v pití kávy, začněte s kávovým detoxem pomalu. Omezujte postupně pití kávy na jeden šálek denně, potom zkuste bez kávy vydržet delší dobu. Sami na sobě brzy pocítíte, že můžete mít den plný energie i bez pěti šálků kávy. Lépe se vyspíte, vaše hlava bude čistá, nebudou se u vás střídát návaly energie a budete se cítit celkově lépe. Zvolit místo kávy můžete také některé náhrady, které vám s omezením kávy ve vašem jídelníčku pomohou. Pokud bez ranního šálku kávy nejste schopni fungovat, nahradte kafe mladým ječmenem. Často také funguje skvěle zelený čaj.

Smoothies

Rozmixuje se všechno a vpravíte tak do výživného nápoje i tolik potřebnou vlákninu. Je dobré přidat hodně zeleniny. Základem smoothies může být voda, mandlové, kokosové mléko, pomerančový džus nebo zelený čaj. Smoothies se snažte pít neslazené. V krajním případě si jej jemně dosladte medem či javorovým sirupem.

Dopřejte si spánek

Dopřejte tělu 8 hodin spánku i během pracovního týdne. Jarní únava o vás tak ani nezavádí. Kromě spánku samotného si odpočiňte i během dne, zhluboka dýchejte. Pokud nedbáme na pravidelný a dostatečný spánek, systém selhává a hromadíme v sobě všechnen odpad. Tyto škodliviny pak úzce souvisí se zdravotními potížemi, jako je například Alzheimerova choroba. Mnoho lidí se domnívá, že během spánku se s námi vůbec nic neděje a zůstáváme v klidovém stavu. Opak je pravdou! Mozek v noci vyvíjí řadu aktivit, například vytváří a třídí paměťové záznamy. Během regenerace vnitřních orgánů je pravidelný a kvalitní spánek nekompromisní podmínkou. Bez celkové regenerace byste během detoxikace pociťovali naopak ještě větší úbytek energie než doposud.

Období po detoxu

Nedělat chybu, nevrátit se ke špatným stravovacím návykům a pocitům, že má tělo nedostatek špatné stravy. Pokud jde o váš první detox, berte ohled na potřeby svého těla a naordinujte si detox pouze jemný. Během a po správně prováděném detoxu byste měli vnímat zlepšení spánku, více energie, čistější pleť, zlepšení trávení a celkově příjemný pocit v těle. Velký pozor si dejte, zažíváte-li pocity agrese, neustálé zimy, výrazné lhostejnosti, zácpy či těžké únavy, vše nasvědčuje tomu, že zvolený typ detoxu pro vás není vhodný a měli byste jej změnit či s ním přestat úplně.

Silvie Vojkovská

Velikonoční mazanec

Mazanec je tradiční velikonoční bochník, který by rozhodně neměl chybět na svátečním stole. Jeho historie sahá až do 15. století. Mazanec se připravoval vždy na Bílou sobotu, aby mohl být v kostele na Boží hod velikonoční posvěcen.

Podobně jako vánočka se velikonoční mazanec připravuje ze sladkého kynutého těsta. Základem těsta by měla být hladká mouka, cukr včetně vanilkového, máslo, žloutky, droždí, mléko nebo smetana, rozinky a sekané mandle. Pro ještě lepší chuť a vůni je vhodné do těsta přidat například nastrouhanou citronovou kůru nebo špetku muškátového květu.

SUROVINY

- 400 g polohrubé mouky
- 20 g droždí
- 70 g krupicového cukru
- 1 vanilkový cukr
- 200 ml mléka
- 100 g rozpuštěného a vychladlého másla
nebo sádla
- 3 žloutky
- špetka soli
- rozinky
- rum na namočení rozinek
- sekané mandle do těsta (množství je
libovolné)
- vejce na potřetí + lžíce rumu
- mandlové lupínky na posypání mazance

Do mísy dáme polohrubou mouku, do které uděláme důlek a nasypeme do něj rozdrobené droždí. Zasympeme lžičkou krystalového cukru, zalijeme trochou vlažného mléka, zakryjeme utěrkou a necháme cca 20 minut v teple vykvasit.

Když máme kvásek hotový, přidáme špetku soli, nesmí se však dostat do kvásku. Přidáme žloutky, zbytek krupicového cukru, vanilkový cukr, citronovou kůru z celého citronu, vychlazené rozpuštěné máslo smíchané se zbylým mlékem. Jako náhrada za máslo může posloužit sádlo, které kynuté těsto dělá lepší.

Za pomoci kuchyňského robota vypracujeme hladké těsto, do kterého přidáme mandle a cca dvě hrsti rozinek namočených v rumu i se zbytkem rumu. Vše necháme opět promíchávat robotem a podle potřeby přisypáváme mouku, abychom docílili hladkého těsta, které nelepí. Hotové těsto zaprášíme moukou a necháme kynout přibližně dvě hodiny.

Na pracovní ploše těsto krátce propracujeme a utvoříme bochánek, který přeneseme na větší plech. Zde necháme těsto znovu asi hodinu kynout. Mezitím si připravíme 1 vejce s 1 lžící rumu a pečlivě šleháme asi 5 minut, aby se netáhl bílek. Do vykynulého mazance uděláme křížek a potřeme vyšlehaným vajíčkem a zasympeme plátky mandlí.

Plech vložíme do předem vyhřáté trouby a pečeme asi 40 minut na 170 °C. Mazanec je třeba hlídat a provést zkoušku špejlí, že je dobře dopečený. Mazanec je dobré nechat vychladnout na mřížce.

Silvie Vojkovská

JARNÍ VYBARVOVÁNÍ

CHARITA SOBĚ

INTERNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Dozvěděla jsem se jaký vliv
na psychiku a rozvoj člověka
může mít špatně podaná zpětná
vazba.

POSKYTOVÁNÍ ZPĚTNÉ VAZBY

Dokázala jsem kreslením
vyjádřit kladnou
i zápornou emoci.

ARTETERAPIE

Zamyšlení v čem se mohu zlepšit, jak zvýším
svou hodnotu, jaké mám limity
a při tom všem neztratit sám sebe.

ZVYŠOVÁNÍ HODNOTY JAKO NÁSTROJ
PRACOVNÍHO I OSOBNÍHO RŮSTU

Je dobré si připomínat, že
i při práci je třeba myslet na
sebe a své zdraví a potřeby.

ŽENSKÁ CYKLIČNOST

V práci fotím momentky z akcí,
dozvěděl jsem se, jak správně
pracovat se světlem a nastavit foťák.

JAK NASTAVIT FOTOAPARÁT

Obohatily mě nové informace
sdílené záživnou formou,
zajímavé příklady z praxe.

POSKYTOVÁNÍ ZPĚTNÉ VAZBY

Hana Baránková | Alena Cmielová | Martin Hořínek
Dominika Jonáková | Terezie Kolčárková
Alena Matýsková | Kristýna Syslová | Lucie Zíková

Děkujeme všem lektorům prvního běhu našeho
interního vzdělávacího programu Charita sobě
za jejich odvahu a ochotu
vystoupit, za sdílení a předávání myšlenek,
znalostí, dovedností a podnětů
a těšíme se na podzim zase.